

Vídeňská úmluva – aplikační test, obecná část

Osnova přednášky

- Opakování z minula
- Aplikační test Vídeňské úmluvy
- Obecná část – základní pojmy a instituty

Opakování z minula

Vídeňská úmluva

- Sdělení č. 160/1991 Sb.
- Použití VÚ - přímá norma
- Mezinárodní smlouva
- Nutný kompromis států – VÚ nedopadá na
 - Všechny kupní smlouvy
 - Všechny právní instituty náležející do transakce koupě – prodej
- Před použitím VÚ je vždy nutné provést tzv. aplikační test

Seznam smluvních států

- http://www.uncitral.org/uncitral/en/uncitral_texts/sale_goods/1980CISG_status.html
- Velmi důležité!
- Pozor na anglické názvy států...

Vídeňská úmluva

Mezinárodní **koupě** zboží

Vídeňská úmluva

■ Aplikační test 1

a) ...

b) ...

c) ...

■ Aplikační test 2

a) ...

b) ...

c) ...

d) ...

e) ...

f) ...

A. Kupní smlouva

- Definice kupní smlouvy?
- **čl. 30 + čl. 53** (definice povinností kup. a prod.)
- co když to nebude čistě kupní smlouva? Např. nějaká rámcová (smíšená) smlouva (obsahuje jak koupi prodej, tak další P&P) -> VÚ se použije na ty části, které se vztahují k transakci koupě – prodej, zbytek podle kolizních norem

A. Kupní smlouva

- Možné překrývání kupní smlouvy se smlouvou o dílo, zejména za situace, kdy zboží má být teprve vyrobeno
- Řešení
 - Podobně jako náš OZ i VÚ obsahuje pravidla, kdy se ještě jedná o kupní smlouvu = **čl. 3. VÚ** je aplikovatelná, jestliže prodávající dodává převážkou část věcí nutných pro výrobu
 - převážná část závazku dodavatele nespočívá ve vykonání prací nebo poskytování služeb

A. Zboží

- některé kupní smlouvy jsou z dosahu aplikace VÚ vyňaty = **čl. 2**
 - důležitý zejména písm.. a) – vyloučeny spotřebitelské smlouvy, tj. VÚ se vztahuje pouze na podnikatelské KS
 - Dražby
 - výkon rozhodnutí
 - cenné papíry, peníze
 - lodě, čluny, vznášedla, letadla
 - elektrická energie
- CO KNOW-HOW, SPOLEČNOSTI, SOFTWARE, ROPA?

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR se zavázala, že dodá straně B s místem podnikání v Německu 1000 ks dřevěných židlí. Strana B se zavázala, že zaplatí 100 EUR za 1 židli.*

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR a strana B s místem podnikání v Německu uzavřely kupní smlouvu, jejímž předmětem je nemovitost v Rakousku.*

Kupní smlouva?

- *Pan A s bydlištěm v Brně si při návštěvě Vídně zakoupil v obchodě, jehož majitelem je pan B s bydlištěm rovněž ve Vídni, kávovar do své nové kuchyně.*

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR a strana B s místem podnikání v Německu uzavřely leasingovou smlouvu, jejímž předmětem je potravinářský stroj.*

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR se zavázala, že dodá straně B s místem podnikání v Německu 1000 ks dřevěných židlí. Strana B se zavázala, že dodá straně A dřevo na výrobu těchto židlí za jednu židli zaplatí 30 EUR.*

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR se zavázala, že dodá straně B s místem podnikání v Německu 1000 ks dřevěných židlí. Strana B se zavázala, že zaplatí 100 EUR za 1 židli. Strana B dodala návrh, dle kterého měly být židle vyrobeny.*

Kupní smlouva?

- *Strana A s místem podnikání v ČR se zavázala, že dodá straně B s místem podnikání v Německu linku na výrobu nábytku a zároveň se zavázala, že tuto linku namontuje. Cena linky byla 200 000 EUR, cena montáže 10 000 EUR.*

B. Mezinárodní prvek

- VÚ se vztahuje pouze na kupní smlouvy s mezinárodním prvkem. Neaplikuje se jako normativní právní akt na vnitrostátní kupní smlouvy.
- Čím může být dán mezinárodní prvek?

B. Mezinárodní prvek

- **Čl. 1/1 a)** strany KS mají místa podnikání v různých smluvních státech
 - místa podnikání = sídlo je irelevantní
 - je-li víc míst podnikání **čl. 10 VÚ** (nejužší vztah ke smlouvě)
- **Čl. 1/1 b)** normy MPS odkáží na právní řád smluvního státu (VÚ je součástí právních řádů smluvních států)

C. Dispozitivní povaha

- VÚ má jako celek dispozitivní povahu = **čl. 6**
- Může být vůlí stran vyloučena. Toto vyloučení musí mít určitý obsah :
 - *Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit českým právem.*
 - *Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit českým občanským zákoníkem.*
 - *Aplikace Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží na tuto smlouvu je vyloučena.*
 - *Veškeré vztahy vyplývající z této smlouvy se budou řídit českým právem s vyloučením Úmluvy OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*

C. Dispozitivní povaha

- Příklad doložky: „*Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*“
 - Strany si mohou VÚ zvolit. V takovém případě však nastává podstatný posun v povaze pravidel – v jejich aplikaci na závazkový vztah vzniklý na základě kupní smlouvy.
 - VÚ nemůže být aplikována jako normativní právní akt, ale pouze jako individuální právní akt.
 - Může být proto aplikována pouze v mezích kogentních norem práva jinak rozhodného.

Aplikační test č. 2

- Článek 98
- Článek 92 – vyloučení části II nebo III
- Článek 93 – teritoriální výhrady
- Článek 94 – stejná vnitrostátní úprava
- Článek 95 – výhrada k článku 1 odst. 1 pís. b)
- Článek 96 – forma smlouvy

Aplikační test č. 2

- Dotčené smluvní státy musí být smluvními státy VÚ je dni, kdy obchodníci uzavřeli kupní smlouvu – **čl. 100**

Příklad 1 – provedte aplikační test

- Český prodávající zapsaný v obchodním rejstříku pod firmou *David Novák* – výroba cihel a kupující, společnost *Schweizerischer Bau GmbH* se sídlem zapsaným v Německu, uzavřeli dne 27.7.2020 smlouvu na dodávku 120 palet obvodových izolačních cihel. Zboží mělo být dodáno ze skladiště prodávajícího ve Znojmě do závodu kupujícího v Basileji (Švýcarsko).

Příklad 2 – proved'te aplikační test

- Společnost Expas se sídlem v Kanadě uzavřela v roce 2021 smlouvu se společností Imporet (sídlo a místo podnikání Madrid, Španělsko), podle níž měla ze své pobočky v Birminghamu (Velká Británie) dodat španělské společnosti potravinářské stroje.
- Ve smlouvě byly mimo jiné i následující doložky: *Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.*

Příklad 3 – provedte aplikační test

- Společnost ZOS s administrativním sídlem ve Velké Británii objednala v roce 2019 pro svůj závod v Brně od společnosti TROP se sídlem v Portugalsku 0,5t oliv bez pecky s mandlí. Dodávka měla být provedena ze závodu společnosti TROP ve Španělsku pomocí nezávislého přepravce do závodu společnosti ZOS v Brně. Smlouva byla uzavřena dne 1.9.2016.
- Ve smlouvě byly obsaženy tyto doložky: *Tato smlouva se řídí českým právem.*

Příklad 4 – proved'te aplikační test

- Společnost SuperExport (se sídlem a místem podnikání v Brně) má pobočky po celé EU, mj. i ve Velké Británii. SuperExport uzavřela smlouvy se společností FastEnough Inc. (sídlo a místo podnikání Chicago, USA), podle kterých se SuperExport zavázala zhotovit a dodat prostřednictvím své pobočky ve Velké Británii do Chicaga nábytek. První smlouva byla uzavřena 10.5.2016 a druhá smlouva byla uzavřena 31.8.2016 s tím, že FastEnough Inc. na základě zvláštního zadání od svého zákazníka požadovala zhotovení nábytku ze vzácného dřeva. Vzhledem k tomu, že britská pobočka nebyla schopna zajistit materiál včas, strany se dohodly, že FastEnough Inc. dodá britské pobočce SuperExport potřebný materiál sama.

Příklad 5 – provedte aplikační test

- Společnost Orchidea Way Ltd. vlastněná jediným akcionářem Dou Wangem, thajským státním příslušníkem, a zřízená dle thajského práva začala podnikat na území Slovenska. Tato pobočka zde vyvíjela svou činnost a zahájila i další obchodně marketingové průniky do dalších zemí EU. Mimo jiné navázala spolupráci se společností Květinka, spol. s.r.o. mající sídlo a místo podnikání v České republice. Společnosti Orchidea Way a Květinka uzavřely smlouvu.

Příklad 6 – provedte aplikační test

- Společnost Organic spol. s.r.o. zřízená dle českého práva, mající sídlo v Praze a podnikající na území ČR se rozhodla rozšířit své obchodní aktivity na Ukrajinu. V srpnu 2007 uzavřela s podnikatelem v Kyjevě smlouvu o spolupráci a prodeji zboží (hračky). Tato rámcová smlouva obsahovala řadu ustanovení týkající se organizace dodávek zboží. Předpokládala následně uzavírání jednotlivých kupních smluv na základě zjednodušené objednávky.

Příklad 7 – provedte aplikační test

- Společnost Sexto (sídlo a místo podnikání v České republice) je výrobcem počítačových čipů. Společnost Quinto (sídlo a místo podnikání v Japonsku) je výrobcem osobních počítačů a při jejich výrobě dlouhodobě využívá čipy společnosti Sexto. Na konci roku 2014 společnost Sexto dokončila vývoj nového čipu. Ve lednu 2015 uzavřely společnosti smlouvu, dle které se společnost Sexto zavázala v období od 1. září 2015 do 30. června 2016 dodat společnosti Quinto celkem 5 000 těchto čipů v dodávkách 500 čipů měsíčně za cenu 525 USD za čip.
- Smlouva obsahovala mimo jiné i tato ustanovení: *Tato smlouva se řídí Principy mezinárodních obchodních smluv UNIDROIT*

Příklad 8 – provedte aplikační test

- Společnost Brate, sídlo a místo podnikání v Lundu (Švédsko) je výrobcem kuchyňské keramiky (talíře, hrnky, mísy atd.). V roce 2014 (březen) uzavřela písemnou smlouvu se společností Well, s.r.o., sídlo a místo podnikání v Brně (ČR). Smlouva byla koncipována jako rámcová (hlavní), na níž navazovaly samostatné objednávky jednotlivě potvrzované prodávajícím, skrze něž byla transakce naplňována. Jejím obsahem bylo (zkrácený výňatek z podstatných částí obsahu):
- „Smlouva se uzavírá na dobu neurčitou s možností ukončení výpovědí ke 30.11. kalendářního roku, nejdříve však v roce 2015. Teritoriální působnost dalších prodejů – EU, v ostatních případech nutno konzultovat prodej. Není-li sjednáno jinak, platí pro dodávky podmínka EXW INCOTERMS 2010 Lund. Jednotlivé dodávky budou realizovány na základě samostatných objednávek s využitím Katalogu pro daný rok a v cenách tam uvedených. Objednávky musí být prodávajícímu doručeny nejpozději 30 dnů před určeným datem, kdy má být dodávka připravena k převzetí. Potvrzení včetně další komunikace – mailem na adresy uvedené ve smlouvě. Platba do 5 dnů po převzetí zboží. Úrok z prodlení – 0,05% za každý den prodlení. Sjednává se smluvní pokuta za dodání nekvalitního zboží ve výši 1000 EUR vázaných k jednotlivé dodávce. Sjednává se rovněž smluvní pokuta 1000 EUR za neodebrání minimálního množství, které činí zboží v hodnotě 15 000,- EUR ročně. Rozhodné právo švédské. Spory budou řešeny před soudy.“

Mezery VÚ

- Mezinárodní smlouvy (soubory přímých norem) zpravidla neupravují všechny otázky v předmětu úpravy. Otázky, které nejsou upraveny = **mezery**
- mezery **vnitřní** :
 - otázky, které jsou úmluvou upraveny **částečně**, úprava tedy není komplexní (čl. 78, úroky z prodlení)
 - řeší **čl. 7 odst. 2** : nejdříve zásady, na nichž je VÚ postavena, nejsou-li, kolizní normy

Mezery VÚ

- mezery **vnější** : otázky, které nejsou VÚ upraveny vůbec/výslovně vyloučeny
 - **čl. 4** (platnost/neplatnost ustanovení KS, věcněprávní účinky)
 - Protože jsou vyloučeny z VÚ, není nutné hledat zásady, ale ihned se řeší podle norem MPS = kolizních norem
 - **čl. 5** (smrt a ublížení na zdraví způsobené vadou výrobku)

Interpretace

- Interpretace VÚ jako mezinárodní smlouvy
 - **Čl. 7 odst. 1**
 - Mezinárodní povaha, jednotnost jejího použití, zachování dobré víry
- Interpretace individuální kupní smlouvy nebo některého jejího ustanovení
 - **Čl. 8**
 - Úmysl stran
 - Třetí rozumná osoba
 - Všechny rozhodné okolnosti případu

Praxe a zvyklosti

- **Čl. 9**
- Praxe mezi stranami, individuální obchodní zvyklosti – řeší **čl. 9 odst. 1**
- Tzv. mezinárodní obchodní zvyklosti – řeší **čl. 9 odst. 2**

Forma smlouvy dle VÚ

- Článek 11 – zásada bezformálnosti
- Článek 12 + článek 96 – výhrada
- Článek 13 – vymezení písemné formy
- Článek 29 – odst. 1 potvrzení zásady bezformálnosti, odst. 2

Shrnutí na závěr

**PRÁVNICKÁ
FAKULTA**
Masarykova univerzita

Děkuji za pozornost.

